

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลนาแลียง
อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

คำนำ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเจตนารมณ์มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานของตนและนำข้อมูลการประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนมาตรการเชิงบวกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งสะท้อนถึงความตั้งใจของหน่วยงานในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชนทั้งในระดับชาติและระดับสากล

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง หวังว่าผลการประเมินครั้งนี้ จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกหน่วยงานได้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานภาครัฐภายใต้กรอบและประการสำคัญ คือได้มีบทบาทในการผลักดันกลไกในการป้องกันการทุจริตของประเทศ ซึ่งสามารถสะท้อนถึงภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลกระทบต่อการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทยให้มีระดับและผลคะแนนที่ดียิ่งขึ้นต่อไป รวมทั้งแนวทางการยกระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต่อไป

สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน โดยขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

คำว่า สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่อยู่จ่ายเงินสินบนต้องการ

คำที่สื่อถึงสินบน เช่น เงินแป๊ะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วย ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อนน้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอน

๑.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียงที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๒.๑ การระบุความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง ได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาส ในการเกิดการทุจริต เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดการทุจริตหรือข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงิน บัญชี พัสดุ โดยการทำ ความเข้าใจกิจกรรมและสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน รวมถึงการควบคุมภายในของงบการเงิน บัญชี และพัสดุ ซึ่งให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของหน่วยงานในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

- Known Factor ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น
- Unknow Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

๒.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

จากการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงต่อการทุจริตของแต่ละการทุจริต/โอกาสที่จะเกิดองค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑.ด้านโอกาส (Likelihood)

พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)	
๑	โอกาสในการเกิดการเรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด ๑ ครั้ง ต่อปี
๒	โอกาสในการเกิดการเรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด ๒ - ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	โอกาสในการเกิดการเรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด ๔ - ๕ ครั้ง ต่อปี
๔	โอกาสในการเกิดการเรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด ๖ - ๗ ครั้ง ต่อปี
๕	โอกาสในการเกิดการเรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดมากกว่า ๗ ครั้ง ต่อปี

๒.ด้านผลกระทบ (Impact)

การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ด้านการเงินและผลกระทบด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๑	เกิดความเสียหายและกระทบต่อความเชื่อมั่นของหน่วยงานในระดับต่ำมาก
๒	เกิดความเสียหายและกระทบต่อความเชื่อมั่นของหน่วยงานในระดับต่ำ
๓	เกิดความเสียหายและกระทบต่อความเชื่อมั่นของหน่วยงานในระดับปานกลาง
๔	เกิดความเสียหายและกระทบต่อความเชื่อมั่นของหน่วยงานในระดับสูง
๕	เกิดความเสียหายและกระทบต่อความเชื่อมั่นของหน่วยงานในระดับสูงมาก

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ระดับความเสี่ยง (Risk Level) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินจากโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง การกำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) คิดได้จากการใช้ระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๕ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ		
(Degree of Risk)	(Likelihood)	(Impact)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำมาก	๑ - ๓
๒	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๔ - ๘
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๙ - ๑๔
๔	ความเสี่ยงระดับสูง	๑๕ - ๑๙
๕	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๒๐ - ๒๕

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)						
ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)					

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุกาณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.	การอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.ใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้บุคคลหรือผู้รับบริการ ๒.การรับสินบนของข้าราชการหรือของกำนันที่มีค่าซึ่งส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่	๒	๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑.จัดทำมาตรการในการป้องกันการรับสินบนให้ปฏิบัติงานในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติ ๒.จัดทำแนวทางการป้องกันการรับสินบนและกำชับติดตาม ๓.กำหนดนโยบายมาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต	ทุกหน่วยงาน
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อช่วยเหลือเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเรียกรับสินบน	๒	๕	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑.กำหนดนโยบายมาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเรียกรับสินบนให้เจ้าหน้าที่ทุกคนยึดถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ	ทุกหน่วยงาน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุกาณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเลือกซื้อหรือเลือกวิธีเฉพาะเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จัก	๒	๕	ความเสี่ยงระดับต่ำ	.ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดให้มีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒.ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ๓.ดำเนินการจัดทำตามนโยบายไม่รับของขวัญ	กองคลัง
	การจัดซื้อจัดจ้าง	๒.การตรวจรับพัสดุ -เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการขาดความรู้ในการตรวจรับงาน	๒	๖	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑.ให้เจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจในการตรวจรับงานจ้าง ๒.จัดทำคู่มือการตรวจรับงานจ้าง ๓.ส่งเสริมคุณธรรมให้พนักงานและผู้บริหารให้มีคุณธรรมและความโปร่งใส	กองช่าง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลนาเลียง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุกาณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๔.	การบริหารงานบุคคล	๑.กระบวนการสรรหาพนักงานจ้าง อาจมีการนำระบบอุปถัมภ์ หรือ การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์ เข้าทำงานในหน่วยงาน	๒	๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมกละกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒.กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนให้มีความชัดเจน ถูกต้อง ตรงตามระเบียบ	สำนักปลัด-งานการเจ้าหน้าที่